

Одним з основних факторів, що має значний вплив на порядок формування доходів господарюючих суб'єктів, є система податків та зборів.

Незважаючи на те, що наведені на рис. 1 фактори можуть бути більш значущими у здійсненні впливу на фінансовий стан суб'єктів господарювання, однак податки є тим фактором, яким можна управляти, впливаючи на поведінку останніх, регулюючи рівень їх доходів (прибутковість). Ефективність державного управління системою оподаткування, вміння швидко реагувати на зміни кон'юнктури ринку може значно мінімізувати негативний вплив всіх інших факторів.

Податки є особливим фактором, що має обернений вплив на доходність господарюючих суб'єктів. Їх дія проявляється як у здійсненні регулюючої, так і фіскальної функції, адже податкові надходження бюджетів через систему розподілу забезпечують потреби науки, культури, освіти, управління, функціонування всіх ланок соціальної сфери. Податкова дисципліна є важливою умовою стабільного економічного і соціального зростання в державі [2, с. 310].

На сьогоднішній час в Україні, як в суспільстві, так і у дослідженнях науковців, висвітлюється думка про те, що відміна значної кількості податків призведе до зростання доходності суб'єктів господарювання та підвищення їх рентабельності, що є основою розширення виробництва та зростання темпів економічного розвитку країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зелікман В.Д. "Визначення поняття "прибуток" як економічної категорії" / В.Д. Зелікман // Вісник Криворізького економічного інституту КНЕУ – 2010. – № 3 (23). – С.74-78.
2. Олейнікова Л.Г. Заходи по удосконаленню податкового адміністрування в Україні / Л.Г. Олейнікова // Вісник Житомирського державного технологічного університету – 2012. – № 2 (60). – С. 310-311.

УДК 336.226.112.2

Мараховська Т.М. к.е.н.
м. Вінниця

ОПОДАТКУВАННЯ ДИВІДЕНДІВ

Зміни внесені до Податкового кодексу визивають ряд запитань. Спірним моментом є оподаткування пенсій та пасивних доходів. Оподатковуються суми пенсій, включаючи суму їх індексації або щомісячного довічного грошового утримання, якщо їх розмір перевищує три розміри мінімальної заробітної плати згідно статті 164.2.19. Передбачена норма вступає у протиріччя зі статтею 167.1. Податкового кодексу. "Ставка податку становить 15 відсотків бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) (крім випадків, визначених у пунктах 167.2-167.6) у тому числі, але не виключно у формі заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших

виплат і винагород, які нараховуються (виплачуються, надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами, якщо база оподаткування для місячного оподаткованого доходу не перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного податкового року". Пенсія є соціальною виплатою, а не доходом і не повинна оподатковуватися. Враховуючи пенсійне законодавство оподатковуватися може пенсія, що перевищує десять прожиткових мінімумів встановлених для працездатних осіб, так як нарахування єдиного соціального внеску здійснюється на суму, що не перевищує десять прожиткових мінімумів.

Оподаткуванню підлягають пасивні доходи. Згідно статті 167.5.3. термін "пасивні доходи" означає такі доходи: проценти на поточний або депозитний банківський рахунок; проценти на вклад у кредитних спілках; інші проценти; процентний або дисконтний дохід за іменним ощадним сертифікатом; плата, що розподіляється відповідно до пайових членських внесків членів кредитної спілки; дохід, який виплачується компанією, що управляє активами інституту спільного інвестування, на розміщені активи відповідно до закону, включаючи дохід, що виплачується (нараховується) емітентом у результаті викупу (погашення) цінних паперів інституту спільного інвестування, який визначається як різниця між сумою, отриманою від викупу, та сумою коштів або вартістю майна, сплаченою платником податку продавцю (у тому числі емітенту) у зв'язку з придбанням таких цінних паперів, як компенсація їх вартості; дохід за іпотечними цінними паперами (іпотечними облігаціями та сертифікатами) відповідно до закону; відсотки (дисконт), отриманий власником облігації від їх емітента відповідно до закону; дохід за сертифікатом фонду операцій з нерухомістю та дохід, отриманий платником податку у результаті викупу (погашення) управителем сертифікатів фонду операцій з нерухомістю в порядку, визначеному в проспекті емісії сертифікатів; інвестиційний прибуток, включаючи прибуток від операцій з облігаціями внутрішніх державних позик, у тому числі від зміни курсу іноземної валюти; роялті; дивіденди. Ставки податку на пасивні доходи встановлюються у таких розмірах: 20 відсотків – для пасивних доходів, у тому числі нарахованих у вигляді дивідендів по акціях та інвестиційних сертифікатах, що виплачуються інститутами спільного інвестування і 5 відсотків – для доходів у вигляді дивідендів по акціях та корпоративних правах, нарахованих резидентами – платниками податку на прибуток підприємств.

Виплати дивідендів здійснюються власнику корпоративних прав незалежно від того, чи є оподатковуваний прибуток. Емітент корпоративних прав, який приймає рішення про виплату дивідендів своїм акціонерам (власникам), нараховує та вносить до бюджету авансовий внесок із податку на прибуток. Але аван-

совий внесок, передбачений підпунктом не справляється у разі виплати дивідендів фізичним особам.

Таким чином дивіденди виведені із загальної схеми оподаткування і оподатковуються за пільговою ставкою. Зрозуміло, що дивіденди виплачуються з чистого прибутку, але заощадження на банківських рахунках громадян та внесення коштів до інститутів спільного інвестування здійснюється з доходів після сплати податку. Тому виникає питання, хто зацікавлений у пільговій ставці.

УДК 658.512:658.7

Осетрова О.П. к.е.н.,
м. Вінниця

РЕІНЖИНІРИНГ БІЗНЕС – ПРОЦЕСІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах покращення фінансово – господарської діяльності підприємства виникає необхідність кардинальних змін у роботі та пошук інструментів покращення діяльності підприємства. Саме тому важливість реінжинірингу бізнес – процесів, в основу яких покладено ідею переходу від функціонального підходу управління до процесного, є дуже високою і актуальною.

Одним з ефективних підходів до реструктуризації підприємства є реінжиніринг бізнес-процесів на основі сучасних інформаційних технологій. Об'єктом реінжинірингу є процеси, а не підприємство. Підприємство проводить реінжиніринг не відділень виробництва або продажу, а здійснює реінжиніринг роботи, яку виконують люди в цих підрозділах. Тобто, реінжиніринг передбачає фундаментальне переосмислення та радикальне перепроєктування ділових процесів для досягнення різких, стрибкоподібних покращень у вирішальних, сучасних показниках діяльності компанії, таких, як вартість, якість, сервіс і темпи. Це визначення містить чотири ключових слова: фундаментальний, радикальний, різкий або стрибкоподібний та процес. Задача реінжинірингу – це фундаментальне переосмислення і радикальне перепроєктування існуючої роботи для отримання змін [1].

Деякі підприємства і сьогодні значною мірою організують свою діяльність за принципами, які виходять із теорії А.Сміта, характерними для масового виробництва типової продукції, що виконується великою кількістю некваліфікованих працівників з використанням простого обладнання. При традиційній структурі компанії увага фокусується на завданнях, роботах, моделях, структурах. Сучасний ринок потребує орієнтації на окремі групи споживачів. Ринок продуктів та послуг став набагато ширшим, а конкуренція – агресивнішою, учасники ринку

добре поінформовані щодо альтернатив постачання необхідної їм продукції та послуг.

Інжиніринг бізнесу пропонує перейти від застарілої організації робіт до управління бізнес-процесами – множини кроків діяльності, яка починається з одного або більше входів і закінчується створенням продукції, яка необхідна клієнтові. Призначення кожного бізнес – процесу полягає в тому, щоб запропонувати клієнтові товар чи послугу, яка б задовольняла його за вартістю, якістю і сервісом. Підприємства, яким необхідний реінжиніринг бізнес – процесів такі:

1) підприємства, які перебувають на межі краху через те, що ціни на товари помітно вищі, ніж у конкурентів, та (або) якість товарів (сервіс) помітно нижча, ніж у конкурентів. У цих компаній немає вибору: якщо вони не вживуть рішучих заходів, вони неминуче збанкрутують;

2) підприємства, які на даний момент не перебувають у скрутній ситуації, але керівництво яких передбачає неминучість виникнення проблем, пов'язаних, наприклад, з появою нових конкурентів, зміною вимог клієнтів, економічного оточення тощо;

3) підприємства, які не мають проблем ні зараз, ні в найближчому майбутньому. Це компанії – лідери, які провадять агресивну політику з розвитку. Вони не задовольняються поточним станом і за допомогою реінжинірингу бажають досягти кращого. Мотивами проведення реінжинірингу бізнес – процесів у таких компаніях можуть бути впровадження інформаційних технологій (ІТ), сертифікація системи менеджменту якості, успішні приклади конкурентів, зміни у законодавстві [2].

Проведення реінжинірингу бізнес – процесів (РБП) є складним процесом, який потребує часу та концентрації зусиль всієї організації. Реінжиніринг і його швидке та ефективне здійснення вимагають виділення спеціального бюджету, без якого початок і проведення всього комплексу робіт неможливі.

Реінжиніринг бізнес-процесів передбачає чотири етапи реалізації:

- підготовчий;
- стратегічне планування;
- перепроєктування процесів;
- передача керівним комітетом і реінжиніринговою командою повноважень групі з реалізації проекту, тобто вищим менеджерам організації.

Реалізація принципів реінжинірингу бізнес – процесів неможлива без використання сучасних інформаційних технологій, які, з одного боку, прискорюють зв'язки учасників бізнес-процесів, а, з другого боку, підвищують якість прийнятих рішень в ході виконання бізнес – процесів [3].

Стратегічна мета інформаційних технологій – сприяти менеджменту, реагувати на динаміку ринку, створювати, підтримувати та поглиблювати конкурентну перевагу.